

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17,50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKljučNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, sreda 7. januarja 1942-XX

Cena posamezni številki 0.60

Nova javna dela v Ljubljanski pokrajini

Za prvo skupino javnih del v Ljubljanski pokrajini je bilo določeno za kritje stroškov nad 94 milijonov lir, te dni pa je Visoki Komisar odredil drugo skupino javnih del, za katero je določen znesek 12,710.000 lir. Nova javna dela so določena in razvrščena takole:

Za gradbena dela na stavbah je določeno 2,16 milijona lir. Sem spada ureditev in obnovitev raznih zgradb državne uprave, šolstva, kulturnih in znanstvenih ustanov v Ljubljani in pokrajini. Za ureditev velesojemskih paviljonov je določeno 300 tisoč lir, primerni zneski pa so odrejeni tudi za zgradbo carinarnic ob meji pri St. Vidu in v Dravljah ter za ureditev drevesnic v Metliki in Kostanjevici.

Za nove vodne zgradbe je določenih 240 tisoč lir. Urejeni bodo zasipi v občini Ježici ter ob Mirni in Višnjici.

Melioracije v raznih krajih bodo stale 590 tisoč lir, isti znesek pa je določen tudi za regulacijo hudournikov Bistrice pri Podklanu, Sušice, Kobiljeka, Iske, Gradašnice in Bistrice pri St. Rupertu.

Avtonomno cestno podjetje dobi za potrebna dela 5,21 milijona lir, za državne in pokrajinske ceste pa je določen znesek 2,57 milijona lir.

Vodovodna dela bodo stala 292 tisoč lir.

Po navodilih Eksc. Visokega Komisarja so se nova javna dela po večini že začela. Delavci bodo zaposleni vsi zimo in v zgodnji pomladi, ko je težko dobiti trajno delo. Odredba nove skupine javnih del je tako v dveh ozirih zelo koristna za pokrajino in njeno prebivalstvo. Na eni strani služi najvažnejšemu vprašanju — zboljšanju zemlje v pokrajini in prosperu njenega gospodarstva, na drugi strani pa nudi delo in zaslužek v času, ki je že v marsikaterem letu povzročal našemu delavstvu največ skrbi in tegob. Važno je tudi to, da so bila v drugi skupini javnih del vsa skrbno in tudi srečno izbrana. Zima delu ne more delati hudih ovir in na spomlad, ko gospodarstvo oživi, bo z izvedenimi melioracijami in regulacijami znatno zmanjšan primanjkljaj plodne zemlje v pokrajini. Tudi z razpisom druge skupine javnih del je Eksc. Grazioli poudaril in obistinitil svojo devizo miru in dela, za kar mu vsa pokrajina dolguje priznanje in zahvalo.

Prijavite inventarje oblačilnih predmetov

Združenje trgovcev in gostilničarjev Ljubljanske pokrajine opozarja vse trgovce oblačilnih predmetov ter obutev, da poteče rok vložitve prijave inventarja po točkah dne 8. t. m. Kdor še ni vložil uradno predpisanih inventarjev pri Združenju, naj brezpogojno to stori do 8. t. m.

Novi ceniki kavinih surogatov

Visoki komisariat je določil nove cenike kavinih surogatov tovarn Žika, Kolinska in Slada. Trgovci dobe nove cenike v pisarni Združenja trgovcev od ponedeljka popoldne dalje.

Socialno zavarovanje in socialno skrbstvo v Italiji

II.

Poročna posojila

Mladenci in mladenke samostojnih kakor tudi nesamostojnih poklicev, delavci, nameščenci in podjetniki, ki se poročijo pred 26. letom, imajo pravico do brezobrestnega poročnega posojila v višini od 1000 do 3000 lir, da si lahko ob poroki kupijo vse, kar je potrebno za skupno življenje. Posojilo se odplačuje v mesečnih obrokih, ki znašajo v načelu 1% glavnice, to je najmanj L 10.— in največ L 30.— mesečno. Amortizacijska doba znaša torej 100 mesecev, to je 8 let in 4 mesece in se začne po 6 mesecih po poroki. Ako je žena v tem trenutku še noseča, se amortizacija odloži za nadaljnje leto itd. Z vsakim porodom se amortizacija odloži za eno leto. Razen tega se ob prvem porodu odpiše 10% dolga, ob drugem porodu 20%, ob tretjem porodu 30% in ob četrtem porodu pa ostanek od 40% dolga. Ako zakonski par dobi v 4 letih po poroki 4 otroke, potem se poročno posojilo sploh ne začne amortizirati, temveč se črta v celoti. Pri tem ni neobhodno potrebno, da se rodi 4 otroci v štirih porodih, temveč zadošča za amortizacijo število 4 otrok, vseeno ali se rodijo posamično, ali kot dvojčki, trojčki itd. — Brez dvoma bi taki zakonski predpisi bili zelo koristni tudi slovenskemu prebivalstvu Ljubljanske pokrajine.

S poročnimi posojili so tesno povezani posebni zakonski predpisi, ki so uvrščeni med zgoraj omenjene družinske doklade. Industrijski in obrtni delavci n. pr. imajo v primeru poroke pravico do izrednega 8 dnevnega plačane dopusta, torej celo plačo pod naslovom družinskih doklad. — Uradniki, zaposleni v trgovini, dobivajo po določenih pogojih posebno premijo za vsakega novorojenega otroka. Trenutno znaša ta premija L 300.—. — Uslužbeni denarnih zavodov (bank, hranilnic, zavarovalnic itd.) dobivajo v primeru poroke posebno premijo po L 1000.—, ob rojstvu otroka pa podpore v rastoči progresiji: za prvega otroka L 300.—, za drugega in tretjega po L 400.—, za vsakega nadaljnjega otroka pa po L 600.—. Osebe, ki so obvezno zavarovane za primer poroke in poroda, pa dobe samo razliko od zavarovanih dajatev do teh zneskov.

Izpopolnitev zaslužkov nepolno zaposlenih industrijskih delavcev

V posebno blagajno se stekajo prispevki v višini 5% delavskih in nameščenskih zaslužkov v breme industrijskih in obrtnih podjetnikov, brez pravice do odtegljavev od plač. V primeru naprej določenega krajšanja delovnega časa dobijo industrijski in obrtni delavci iz zgornje blagajne 75% onih prejemkov, oziroma onega dela prejemkov, ki so ga izgubili zaradi krajšanja delovnega časa. Izguba delavskih zaslužkov zaradi parcialne brezposelnosti je tako kompenzirana do višine 75%. Razume se samo po sebi, da je treba pri tem prav posebno paziti, da

ne pride do zlorab s fingirano ali umetno napravljeno parcialno brezposelnostjo, dejstvo, ki v znatni meri ovira razmah te panoge socialnega skrbstva.

Podpore vojnim vpoklicancem

Osebe, ki so pozvane bodisi v mirnem bodisi v vojnem času pod orožje, so deležne prav posebne zaščite. Take osebe ves čas vojaške službe ne izgube prav nič na svojih prejemkih. Tako socialno skrbstvo Slovencev ni popolnoma neznano. Razlika je samo v tem, da take podpore v Italiji v celoti krijejo izgubljene zaslužke, ne pa samo deloma, kakor smo mi Slovenci bili navajeni. Slovenci trenutno tako socialno skrbstvo ne zanima mnogo, ker po Kraljevem dekretu od 3. maja 1941. slovensko prebivalstvo Ljubljanske pokrajine ni dolžno vršiti vojaške službe v Kraljevini Italiji.

Zaščita italijanskih delavcev v inozemstvu

Italijanski delavec, ki gre na delo v inozemstvo, n. pr. v Nemčijo, je deležen vse one zaščite — zlasti glede družinskih dokladov itd. — katero ima doma. Tudi te odredbe prebivalstvo v Ljubljanski pokrajini trenutno ne zanimajo, ker slovenski delavci ne hodijo na delo v Nemčijo ali kam drugam. Če bodo pa začeli slovenski delavci iz Ljubljanske pokrajine hoditi na delo v inozemstvo, n. pr. v Nemčijo, potem bo pa seveda potrebno, da se vsi ti predpisi razširijo tudi na Ljubljansko pokrajino.

Vse zgoraj omenjene podpore spadajo v poglavje socialnega skrbstva (assistenza), poleg kate-

rega je uvedeno še obvezno socialno zavarovanje (assicurazione).

Pokojninsko zavarovanje

Italija je v zadnjih letih pokojninsko zavarovanje svojega delavstva izredno zboljšala. Italijanski delavec ima sedaj že skoraj tako visoke pokojnine kot naš uradnik. Naše invalidno zavarovanje delavstva je v primeru z italijanskim pokojninskim zavarovanjem zelo skromno. Starostna renta pripada našemu delavcu šele po izpolnitvi 70. letu starosti in znaša 24% oziroma največ 36% zavarovane mezde. Vdovske rente pri nas ni, razen triletno vdovske podpore po moževi smrti v višini ene četrtine moževe pokojnine, to je 6% ali 9% zavarovane mezde. Otroška renta je po svoji višini enaka vdovski renti in se izplačuje do 16. leta starosti. Najvišja osebna renta znaša pri nas letno L 3276 (t. j. v primeru, da je bil zavarovane ves čas in nepretrgoma zavarovan v najvišjem meznem razredu). Najvišja renta preostalega svojca znaša letno L 819.—. Najnižje pokojnine so pa pri nas tako rekoč enake ničli.

Italijanski delavec ima pravico do starostne rente, ako je dopolnil 60 let starosti, delavka pa že s 55. letom starosti. (Te starostne meje veljajo šele za upokojitve od leta 1944. dalje, sedaj je pa starostna meja nekoliko višja zaradi prehodnih določil, zboljšane pokojninskega zavarovanja.) Italija pa dela tudi na tem, da se omogoči starostna renta moškim delavcem že s 55. letom, delavkam pa s 50. letom starosti.

Pokojnine se odmerjajo po precej komplicirani formuli z ozirom na višino vplačanih prispevkov. V ta namen služi sledeča tabela:

Letni zneski delavskih pokojnin

Znesek vplačanih prispevkov	Osebna pokojnina - Pok. vdove, ki ima 5 otrok - Pok. 5 ali več dvojnih sirot	Pokojnina vdove - Pokojnina ene ali dveh dvojnih sirot	Pokojnina treh dvojnih sirot	Pokojnina štirih dvojnih sirot
2.000.—	795.—	398.—	477.—	636.—
5.000.—	1.515.—	758.—	909.—	1.212.—
10.000.—	2.715.—	1.358.—	1.629.—	2.172.—
20.000.—	5.115.—	2.558.—	3.069.—	4.092.—

Letni zneski uradniških pokojnin

Znesek vplačanih prispevkov	Osebna pokojnina - Pok. vdove, ki ima 5 otrok - Pok. 5 ali več dvojnih sirot	Pokojnina vdove - Pokojnina ene ali dveh dvojnih sirot	Pokojnina treh dvojnih sirot	Pokojnina štirih dvojnih sirot
2.000.—	1.005.—	503.—	603.—	804.—
5.000.—	1.875.—	938.—	1.125.—	1.500.—
10.000.—	3.075.—	1.538.—	1.845.—	2.460.—
20.000.—	5.475.—	2.738.—	3.285.—	4.380.—
40.000.—	10.275.—	5.138.—	6.165.—	8.220.—
60.000.—	15.075.—	7.538.—	9.045.—	12.060.—

Uradniške pokojnine so v Italiji približno take kot pri nas v Ljubljanski pokrajini, delavske pokojnine pa so neprimerno boljše. Značilno je, da je pokojninsko zavarovanje delavcev in uradnikov poverjeno isti ustanovi (pri nas imamo za pokojninsko zavarovanje delavcev Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine, to je prejšnji OUZD, za pokojninsko zavarovanje nameščencev imamo pa Pokojninski zavod) in da se obe vrsti zavarovanja izvajata na podoben način. To pomeni, da je v Italiji glede pokojnine delavec izenačen z uradnikom.

Gornji zneski pokojnin pa niso definitivni, temveč jih je treba v glavnem še povečati, in sicer predvsem na dva načina:

1. prišteti je treba prispevek države v letnem znesku L 100.—. Ta subvencija države je zgodovinska reminiscenca državnega subvencioniranja iz časov, ko je bilo socialno zavarovanje v Italiji še fakultativno.

2. Gornje pokojnine se povečajo zaradi prehodnih določil za 16, 12, 8, 4 odstotke, ako začne pokojnina teči leta 1941., 1942., 1943., 1944.

Večje dajatve zahtevajo seveda

tudi večje prispevke. Pri nas znaša tarifa invalidnega zavarovanja 3% zavarovane mezde, v Italiji pa povprečno ca 10%, to pomeni, da so dajatve pokojninskega zavarovanja delavstva v Italiji več kot trikrat tako velike kot v Ljubljanski pokrajini. V Italiji je 9 meznih razredov tako kot pri nas, samo s to razliko, da imajo delavci svojo lestvico meznih razredov in isto tako nameščenci svojo posebno lestvico. Pokojninski prispevek v najnižjem razredu znaša mesečno L 3.60, v najvišjem meznem razredu pa L 120.20. Polovica prispevka obremenjuje delodajalca, polovica pa delavca. Princip paritete velja tudi za vse sledeče zavarovalne panoge razen nezgodnega zavarovanja.

Zavarovanje proti tuberkulozi

Pri nas je tbc vključena v splošno bolniško zavarovanje in se zaradi tega prav tako odškoduje kot vse ostale bolezni, to je v vsakem primeru do 26 tednov, v najpovolnejšem pa do 52 tednov. V Italiji je posebna panoga z ločenimi prispevki in ločenimi dajatvami in ločenim knjigovodstvom za zavarovanje proti tuberkulozi. Dajatve so seveda neprimerno večje. Predvsem je podporna doba neomejena, ne samo za zavarovance samega, ampak tudi za njegove družinske člane, samo hranarina, ki se ravna po številu otrok, se izplačuje eno leto. Za tbc zdravljenje ima Italija celo vrsto posebnih zavodov in rekonvalescentnih domov. Najbolj je znan Istituto Forlanini v Rimu, imenovan po italijanskem zdravniku, ki je prvi začel uporabljati pri zdravljenju pljučne tuberkuloze pneumotorax. Samo ta zavod ima 2500 postelj z vsemi najmodernejšimi sredstvi za zdravljenje tuberkuloze. Prispevki za to panogo se isto tako ravna po višini zaslužka, za katerega velja 9 meznih razredov. Najnižji prispevek znaša L 2.—, najvišji pa L 7.20 mesečno.

Zavarovanje proti brezposelnosti

Minimalni mesečni prispevek v tej panogi znaša L 2.—, maksimalni pa L 9.80 mesečno z ozirom na mezni razred, to je z ozirom na višino zaslužka. Dnevne podpore brezposelnim znašajo od L 2.50 do L 12.—, katere se še stopnjujejo z ozirom na število zavarovanih otrok, povprečno nekako L 1.— za vsakega otroka dnevno. Podporna doba je za čas sedanje vojne podaljšana od 120 na 180 dni.

Zavarovanje porok in rojstev

Ta panoga je izšla iz nekdanje ga tako zvanega materinskega zavarovanja, ki je dajalo podpore materam ob porodih. Sedaj pa dobi italijanski delavec podpore ne samo ob svoji poroki, temveč tudi ob poroki svojih hčera. Isto velja tudi glede podpor ob poroki zavarovanih delavk. Podpore ob poroki znašajo od L 500.— do L 1000.—, podpore ob porodu pa znašajo:

za 1. otroka . . . L 300.—
za 2. otroka . . . L 350.—
za 3. otroka . . . L 400.—
za 4. in nadaljnje . . . L 400.—

(Konec prihodnjič.)

Prevzem posestev na Kočevskem

Kakor znano, se je ustanovila v Ljubljani z glavnico 30 milijonov lir družba »Emona«, ki bo kupovala in prodajala posestva onih, ki so prosili za izselitev s Kočevskega v Nemčijo. Selitve bodo v kratkem končane, prošnje za prevzem posestev kočevskih optantov pa bodo obravnavane individualno, ker ni in tudi ne bo splošnih kupnih in prevzemnih pogojev.

Vse informacije dobe zainteresirani pri družbi »Emona« v Ljubljani, Gledališka ulica.

Iz italijanskega gospodarstva

Provizija maloprodajalcem tobaka se za čas vojne zviša od 5,6 na 6%, provizija za prodajo soli pa od 6 na 8%.

Glavnice so zvišala naslednja podjetja: Splošna električna cisalpina družba v Milanu od 735 na 855 milijonov lir, Ilva, plavži in jeklarne v Genovi razpisujejo vpis 7 desetih nameravanega zvišanja delniške glavnice, kar znaša 140 lir na delnico, Brescijska električna družba v Milanu je zvišala glavnice od 200 na 300, Ljudska banka v Lecco od 10 na 20, izvoznisko podjetje Polenghi Lombardo v Lodiju pa od 10 na 18,75 milijona lir.

Racioniranje oglja in lesa za pogon motornih vozil se uvede 1. februarja. Za nakup oglja in lesa bodo izdajali pokrajinski korporativni sveti posebne bone v količinah od 150 do 4000 kg oglja ter od 300 do 8000 kg lesa po pogonski sili vozil.

Nacionalni konzorcij za baker je bil ustanovljen v Milanu, da bi se povečala italijanska proizvodnja bakra.

Opekarska in cementna industrija sta razširjeni po vsej Italiji. Cementna industrija šteje 170 velikih podjetij, v katerih je nad 13.000 delavcev.

Predstavniki italijanske in madžarske tekstilne industrije so na sestanku v Milanu sklenili, da bo pod vodstvom madžarske zveze tekstilnih tovarn ustanovljena na Madžarskem delniška družba, ki bo iz Italije uvažala tekstilne surovine in prejo ter s tem blagom zalagala podjetja.

Velika melioracijska dela so uvedena v Dalmaciji, da se nekateri okolišji rešijo močvirja in malarije. Južnovzhodno od Zadra bo melioriranih 56.000 ha zemljišč in bo izsušeno tudi jezero, ki obsega 3000 ha.

Donos ribolova je za prehrano prebivalstva Italije velikega pomena. Veliko ribiško brodogradbeno podjetje, ki daje letno okrog 2 milijona metrskih stotov rib. Poklicno se bavi z ribolovom na morju okrog 80.000 ljudi, močno razvito pa je tudi sladkovodno ribištvo, ki ima mnogo zavodov za ribogojstvo.

Za uporabo živinske krvi v živilske svrhe se je začela letos spomladi v vsej Italiji živahna propaganda. Tudi v Trstu je veliko zanimanje za to živilo. Mesarji prodajajo kuhano živinsko kri po 2 litri kilogram in prirejenih je več tečajev, na katerih se gospodinje seznanijo s pripravo raznih jedil iz živinske krvi.

Prijave konsumentov mleka so mlekarni v Trstu prevzemale od 22. do 24. decembra, ker se bo mleko poslej delilo na karte. Konsumenti, ki dobivajo mleko iz mestne okolice ter ga žele od tam še nadalje dobivati, se morajo prijaviti v občinah svojih dobaviteljev mleka. Na ta način bo urejena dobava mleka za Trst, kjer so v zadnjem času pogrešali mleko zlasti revnejši sloji.

Kozjereja je v Italiji močno razvita. Pri zadnjem štetju domačih živali so našli 1,83 milijona koz, od tega samo na Sardiniji blizu pol milijona.

Prednosti velike zavarovalne ustanove

Glavno ravnateljstvo državnega zavarovalnega zavoda (Istituto nazionale delle Assicurazioni) je sklenilo razširiti tudi na Ljubljansko pokrajino ugodnosti, ki so priznane devetletnim 50 odstotnim zakladnim bonom, izdanim lani 15. septembra. Dovoljeno je plačilo osmih anuitet tega vrednostnega papirja v mesečnih obrokih, velika prednost pa je tudi v tem, da se podpisnik lahko takoj udeležuje zbiranja polletnih velikih premij.

Oblastva so podprla važno in koristno akcijo ter jo priporočila podjetnikom in vsem drugim, ki imajo možnost vpisa. Zastopniki in odposlanci zavoda pa zbirajo za nakup zakladnih bonov podpise, ki so seveda popolnoma proslovoljni.

Objavljena je bila tudi važna novost, da je državni zavarovalni zavod združil zakladne bone s posebno ljudsko zavarovalno polico

za življenje, katere imenska vrednost je 2500 lir na osebo. Pri tem je omogočeno, da se lahko boni plačujejo v mesečnih obrokih po 5.40 lire za vsak bon imenske vrednosti 500 lir in da se podpisniki lahko takoj udeležijo polletnih zbiranj.

Veliki državni zavarovalni zavod, ki se je nam predstavil že na ljubljanskem velesojmu, je v vseh glavnih mestih italijanskih pokrajin ustanovil svoja zdravstvena središča, v katerih imajo zavarovanci poleg brezplačnih zdravniških nasvetov tudi rentgenske preglede, preiskavo krvi in druge pomoči za obvarovanje zdravja. Zavod, ki spada med največje zavarovalne ustanove v Evropi, bo v kratkem tudi v Ljubljani nudil svojim zavarovancem vse koristi in blagodati svojih zdravstvenih ustanov in naprav ter jim omogočil tudi zdravljenje v sanatorijih in kopališčih.

Davčna sporočila

Zapadlost taksnih plačil

Davčna uprava Ljubljana mesto razglašala, da zapadejo v plačilo sledeče takse:

A) V času od 1. do 15. januarja:

1. T. p. 8 taks. zakona (stalne reklame). Prijaviti in plačati je tudi takso za koledarje (stenske, družbene, žepne).

2. T. p. 37 t. z. (tekoči računi), vložiti se morajo tudi negativne prijave, sicer je kazni 190.— lir.

3. T. p. 98 t. z. (taksa za biljarde). Takse po t. p. 37 in 98 taks. zakona se ne plačujejo več v kolikih, temveč v gotovini po prijavi v 2 izvodih.

4. T. p. 214 a t. z. (letna skladiščna taksa za vino in žganje).

B) V času od 1. do 31. januarja zapadejo sledeče takse:

1. T. p. 12 prip. 12 taks. zakona (dopolnilna prenosna taksa).

2. T. p. 20 t. z. (službene pogodbe z event. spremembami v letu 1941).

3. T. p. 24 t. z. (sem spadajo tudi pogodbe, sklenjene med trgovskimi podjetji (bankami, zavarovalnicami itd.) in zastopniki (agenti, potniki), ki se smatrajo za samostojne trgovce (podjetnike), v katerih se slednjim priznava določen procent provizije od sklenjenih poslov.

Dospelost neposrednih davkov

Davčna uprava za mesto Ljubljana objavlja, da dospe v smislu člena 148. zák. o neposrednih davkih v I. četrtletju 1942. v plačilo:

a) dne 1. januarja 1942. prvi četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice;

b) dne 1. avgusta 1942. prvi polletni obrok zemljarine.

Podrobnejša pojasnila so razvidna iz razglasov, nabitih na uradni deski davčne uprave za mesto v Ljubljani in mestni poglavarstva v Ljubljani.

Prijave za odmero davkov

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglašala, da je v roku od 2. do 31. januarja 1942-XX vložiti:

a) prijave za odmero pridobnine, posebnega davčnega dodatka po čl. 59/II in davka na samee;

b) splošnega in skupnega davka na poslovni promet, luksuznega davka in doklade za Narodni sanitetni fond za davčno leto 1942-XX;

c) prijave za odmero rentnine za davčno leto 1942-XX.

Podrobnejša navodila so razvidna na uradni deski davčne uprave za mesto in Mestnega načelstva v Ljubljani.

Plačevanje uslužbenskega davka

Vsi delodajalci, ki plačujejo uslužbenški davek v davčnih znamkah, morajo v januarju 1942-XX pristojni davčni upravi predložiti v pregled knjižice uslužbenskega davka za leto 1941.

Če ne predložijo knjižice, se bo proti njim postopalo po čl. 139. odn. v primeru utajbe po čl. 142. zakona o neposrednih davkih.

Davčne karte za hišno služabništvo

V smislu čl. 95. zakona o neposrednih davkih ter dodatnih izpremembah si morajo vsi poslodajalci, ki zaposlujejo hišno služabništvo, nabaviti davčne karte za leto 1942-XX.

Davčne karte je nabaviti v času od 2. do 31. januarja 1942-XX.

Poslodavec, ki davčne karte vobče ne nabavi ali je ne nabavi pravočasno, plača kot kazni petkratno vrednost davčne karte.

Da se izognejo kazenskim posledicam, se vabijo vsi poslodajalci, da davčne karte pravočasno nabavijo pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5/II, soba 14.

Karta z vsemi sporednimi davščinami velja 30 lir 50 cent.

Novi telefonski imenik

Poštno ravnateljstvo je objavilo, da se pripravlja izdaja telefonskega imenika za 1. 1942. in da naj naročniki do 15. t. m. pisemno javijo vse spremembe besedila lanskega imenika. Tako je treba javiti tudi spremembe uličnih imen. Vsak naročnik mora poslati tudi italijanski prevod svojega vpisa.

Naročniki v Ljubljani naj navedejo svoje prijave na pošto ravnateljstvo (uredništvo telefonskega imenika); na deželi pa na poštini urad bivališča. Pojasnila se daje pri poštini uradih, v Ljubljani pa tudi telefonično na štev. 42-06.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično svaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Porazdeljevanje oblačilnih predmetov

Vis. komisariat je izdal pod št. VIII. št. 4776/207-41 naslednjo okrožnico:

I.

Detajlisti — prodajalci racioniranih izdelkov, ki imajo več prodajaln, lahko oddajo svoje blago iz ene svoje prodajalne v drugo; morajo pa vpisati predpisana knjiženja obremenitve in razbremenitve, kakor je pri njih običajno, ter vpisati dotične opombe glede namembe ali porekla blaga.

Blago mora spremljati listek, v katerem je blago natančno opisano, in z navedbo, da so glavni podatki zapisani tudi v knjigi razbremenitve, da se tako omogoči potrebna kontrola.

II.

V mnogih krajih, če že ne v vseh, je navada, da si majhni podeželski detajlisti nabavljajo svoje zaloge pri večjih detajlistih v mestu.

Sistem »bonov za dvig« prepočuje tak način oskrbovanja, ker se bon more uporabiti le za groziste ali producente. Ker pa je potrebno, da se malim detajlistom pomaga in olajša delo, je sklenjeno, da se jim da možnost, da si nabavijo od Trgovinsko-industrij-

ske zbornice namesto »bonov za dvig«, ki so namenjeni le grozistom in producentom, »nakupne bone« za ustrezajoče število oddanih točk, tako da jih lahko uporabijo tudi pri drugih detajlistih.

III.

Z okrožnicami Vis. komisariata z dne 24. novembra 1941, VIII, št. 4776/107, oddelek VI, in z dne 5. dec. 1941, VIII, št. 4776/150, točka 5., so bila izdana navodila o izdaji dovoljenj za prevzem blaga, ki so ga trgovci in obrtniki naročili pred 31. oktobrom 1941.

Z ozirom na težave v dobavljanju, ki so se pokazale zaradi prevoznih nedostatkov, je sklenjeno, da se zainteresiranim tvrdkam daje možnost, da si dajo pošiljati blago, za katero imajo navedeno dovoljenje, do 31. januarja 1942 (ne pa čez 31. januar); pri tem pa ostane v veljavi določba, da se po 31. decembru 1941 ne bo izdalo nobeno dovoljenje več za prevzem blaga, ki je bilo naročeno pred 31. oktobrom 1941.

IV.

Nakupne torbe, ki so pripravljene z odrezki iz kože, so podvržene nakaznicam. Nasprotno odredbe so neveljavne.

Prodaja oblačilnega blaga dovoljena le na osebne izkaznice

Kupujoče občinstvo se ponovno opozarja na naredbo Visokega Komisarija z dne 9. oktobra 1941-XIX, po kateri smejo trgovci prodajati porabnikom blago samo, če pokažejo osebno izkaznico. To izdajajo pristojna oblastva po določbah, ki se izdajo kasneje. Začasno nadomestujejo osebno izkaznico tile izkazi o istovetnosti:

Članska izkaznica Nacionalne fašistične stranke, železniška legitimacija, osebna legitimacija, ki jih imajo državni civilni in vojaški uradniki, pokojninska knjižica

Gospodarske vesti

Znana mariborska veletrgovina s papirjem Wilko Weigl in sinovi je s 1. januarjem prešla v last tvrdke Karbeutz.

Hrvatska trgovinska delegacija se je vrnila iz Budapešte, kjer naj bi sklenila novo trgovinsko pogodbo z Madžarsko. Ker se ta še ni sklenila, se bodo razvijali trgovinski posli med obema državama na podlagi zasebnih kompenzacij.

Tvornico za konzerviranje sadja in sočivja bo zgradila na Hrvatskem tvornica Baťa.

Telefonski promet med Hrvatsko in Švico po telefonski liniji Zagreb-Berlin je bil uveden. Triminutni razgovor velja 6,60 zlatih frankov, od katerih dobi Hrvatska 2,10, Nemčija 3, Švica 1,50 zl. fr.

Delo v srbskih rudnikih se je obnovilo. Vsi rudniki delajo s polno kapaciteto. Mezde rudarjem so se zvišale.

Krušne karte se po izjavi državnega podtajnika za oskrbo gen. Constantina v kratkem uvedejo v Romuniji.

Slovaški finančni minister je predložil parlamentu novi državni proračun, ki izkazuje 2086 milijonov Ks dohodkov in 2529 milijonov Ks izdatkov. Primanjkljaj v višini 443 milijonov Ks naj bi se kril s posojilom. Tudi za investicije potrebni denar v višini 1,3 milijarde Ks naj bi se dobil s posojilom.

Promet nemških knjigarn je znašal leta 1933. 540 milijonov RM, l. 1939. 1000 milijonov, l. 1940. 1160 in lani celo 1250 milijonov RM.

Da se kontingentira potrošnja papirja, so nemške oblasti odredile, da mora vsakdo, ki hoče izdati kakšno knjigo, dobiti od gospodarskega urada nemškega knjigotrštva dovoljenje za izdajo knjige.

Za kritje zasedbenih stroškov potrebne kredite je zvišala Francoska banka na podlagi sporazuma s finančnim ministrstvom od 130 na 142 milijard frankov.

Zaradi zelo otežčenega uvoza živil se je v Švici znatno povečala

teh uradnikov in njihov dedičev, legitimacijska knjižica častnikov na razpoloženju, izkaznica, ki jo izdajajo milična poveljništva svojim podrejenim, izkaznica rezervnih častnikov, orožni list, šoferska izkaznica, ki jo imajo vozači potniških avtomobilov, potni list, izdan italijanskim državljanom za potovanje v inozemstvo, potna dovolila, izdana po kvesturah Kraljevine italijanskim državljanom ali državljanom iz Ljubljanske pokrajine, poslovne knjižice, živilska nakaznica, časna osebna izkaznica, izdana od občin.

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine prosi ponovno kupujoče občinstvo, da blagovoli upoštevati gornje predpise pri nakupu blaga.

proizvodnja žitaric in sočivja. Tako je bilo leta 1941. več posejano zemlje z žitom za 26 odstotkov, s krompirjem za 20 in s sočivjem za 33 odstotkov.

Španska vlada je povabila nemško tovarno DKW in italijansko tovarno FIAT, da postavita v Španiji svoje tovarne.

Nakaznice za obleke se uvedejo na Švedskem in so zato morali trgovci ustaviti do 6. januarja vsako prodajo tekstilnega blaga.

Svetovna žetev bombaža v letu 1940/41. se je povečala od 27.4 na 30.3 milijona bal. Pridelke posameznih držav je znašal (v oklepajih podatki za prejšnje leto v milijonih bal): USA 12.5 (11.5), Britanska Indija 4.9 (4.4), Rusija 4.3 (4.0), Brazilija 2.5 (2.09), Egipt 1.3 (1.78) in Kitajska 1.0 (0.6).

Avtomobilistov je bilo leta 1941. na vsem svetu po podatkih trg. ministrstva USA 43.08, leta 1931. pa le 35.81 milijona. V USA je bilo od vseh teh avtomobilov leta 1931. 26,7, leta 1941. pa 32,5 milijona.

Denarstvo

Najvišja obrestna mera je v Srbiji določena takole: za dnevno odpovedljive vloge 1%, za polletno vezane 2%, za celoletno vezane 3 odstotke. To velja za vloge na tekočem računu. Za hranilne vloge pa je določena obrestna mera na 2, oz. 2,5 oz. 3%.

Obrestna mera je bila na Madžarskem znižana za male trgovce in obrtnike pri kreditih od 6,3 na 5,5%.

Obtok bankovcev nemške Reichsbanke se je zaradi večjih potreb ob božiču dvignil prvič nad 18 milijard mark. Leta 1940. je koncem decembra znašal 13.288 milijonov RM.

Finska bo najela za 1760 milijonov finskih mark notranjega posojila, ki se bo uporabljal za amortizacijo državnih dolgov.